

בש"פ 4276/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4276/17

לפני:

כבוד השופט א' שהם

העורר:

פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, במ"ת 48213-01-17, מיום 10.5.2017, שניתנה על ידי כב' השופט עמית א' יעקב

תאריך הישיבה:

כ' בסיון התשע"ז (14.06.17)

בשם העורר:

עו"ד שלמה גיגי; עו"ד תומר בן דוד

בשם המשיבה:

עו"ד חיים שוייצר

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט עמית א' יעקב), במ"ת 48213-01-17, מיום 4.4.2017. בגדרה של החלטה זו, הורה בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. נגד העורר הוגש כתב אישום, האוחז שלושה אישומים, במסגרתם מיוחסות לעורר העבירות הבאות: אינוס קטינה מתחת לגיל 16 שלא בהסכמתה החופשית, לפי סעיף 345(ב)(1), בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (2 עבירות); מעשה מגונה בנסיבות אינוס בקטינה מתחת לגיל 16, לפי סעיף 348(ב) לחוק העונשין, בנסיבות סעיפים 345(ב)(1) ו-345(א)(1) לחוק העונשין (2 עבירות); אינוס קטינה שלא בהסכמתה החופשית, לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין; ומעשה מגונה, לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין.

עמוד 1

3. במסגרת האישום הראשון נטען כי ביום 18.6.2015, הזמין העורר לדירתו, קטינה אשר גרה בשכנות לדירה שבה התגורר העורר באותה העת, ובנסיבות אלו, אנס העורר את הקטינה פעמיים, ואף ביצע בה מעשה מגונה (להלן: המתלוננת 1). מעובדות האישום השני עולה, כי ביום 1.7.2016, ביצע העורר מעשה מגונה בקטינה (להלן: המתלוננת 2), אשר פגש בה לראשונה בעת שקנתה מסטיק כלקוחה, בחנות בה עבד העורר כמוכר. על פי הנתען, לאחר שהמתלוננת 2 עזבה את החנות, העורר יצר עמה קשר באמצעות הפייסבוק, והזמין אותה לשוב ולהיפגש עמו בחנות, מאוחר יותר באותו היום. במהלך פגישתם זו, כך נטען, כפה העורר את המתלוננת 2 לבצע בו מין אוראלי. מהאישום השלישי עולה, כי בתקופה, אשר במהלכה שירת העורר כחייל ביישוב אלון מורה, נוצר קשר חברתי בינו ובין קטינה המתגוררת ביישוב (להלן: המתלוננת 3). ביום 20.9.2016, אסף העורר את הקטינה באופנוע השייך לו, ובהגיעם למסעדה מסוימת, עצר המבקש את האופנוע וביקש מהמתלוננת 3, כי תתלווה אליו לשירותים. באותן נסיבות, החדיר העורר את אצבעו לאיבר מינה של המתלוננת 3, ואף שפשף את איבר מינו במבושיה, עד שבא על סיפוקו.
4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים במשפטו. בבקשה נטען, כי המשיבה מחזיקה בידה ראיות לכאורה, להוכחת אשמתו של העורר, ובהן: הודעותיהן המפורטות של שלוש המתלוננות; הודעות של חברים, קרובי משפחה, ואנשי חינוך, מסביבתן הקרובה של המתלוננות; צילומים מזירת האירועים, הרלוונטיים לאישומים השני והשלישי; הובלה ושחזור שנערכו למתלוננת 3; דגימת דנ"א של העורר, אשר נלקחה מבגדיה התחתונים של המתלוננת 3; וגרסתו של העורר עצמו, אשר אישר כי יש לו היכרות עם שלוש המתלוננות, אך הכחיש כי קיים עמן מגע מיני. עוד נטען בבקשה למעצר עד לתום ההליכים, כי לאור עבירות המין החמורות המיוחסות לו, קמה בעניינו של העורר עילת מעצר בגין מסוכנותו, וזאת מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). בבקשה נטען בנוסף, כי קיים יסוד סביר לחשש כי אם ישוחרר העורר, הוא ינסה לשבש הליכי משפט ולהתחמק מהדין, ולפיכך, נטען כי קמה עילה למעצרו, לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים. כמו כן, נטען כי לחובת העורר עבר פלילי, הכולל הרשעה בגין עבירת אלימות במשפחה, מיום 5.12.2016, והרשעה נוספת, בגין תקיפה הגורמת חבלה של ממש, משנת 2013. לפיכך, גורסת המשיבה כי אין בנמצא חלופת מעצר אשר ביכולתה לאיין את מסוכנותו של העורר.
5. בדיון שהתקיים בבית משפט קמא, ביום 31.1.2017, הסכים בא-כוחו הקודם של העורר, עו"ד סאמר עלי, כי קיימות ראיות לכאורה בעניינו של העורר, הגם שנטען כי היה על המשטרה לחקור את השאלה, האם המתלוננות לא דורבנו למסור עדות שקר על-ידי מי שהיתה בת זוגו של העורר, בעבר. בהחלטתו, מאותו היום, קבע בית משפט קמא כי קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר, והורה כי שירות המבחן יגיש תסקיר מעצר בעניינו של העורר.
6. בתסקיר המעצר הראשון שהגיש שירות המבחן, מיום 27.2.2017, נאמר כי נשקפת מן העורר רמת סיכון משמעותית. בתסקיר מעצר משלים, אשר נערך ביום 6.3.2017, נבחנה חלופת מעצר שהציע העורר, בבית הוריו בכפר סמיע, ובפיקוח אמו, אחיו הגדול, ושתי אחיותיו של העורר, הגדולות ממנו. שירות המבחן קבע, כי נוכח רמת הסיכון, ובהתחשב בהזדהותם של בני משפחתו של העורר עם מצוקתו, אל מול היעדר הבנה מצדם, באשר לעומק הבעייתיות והסיכון הנשקף מן העורר, אין ביכולתה של חלופת המעצר המוצעת להפחית את הסיכון הנשקף מהעורר, באופן מספק. בתסקיר משלים נוסף, מיום 2.4.2017, נבחנה דודו של העורר וגיסו, אשר הוצעו כמפקחים, שיסייעו לאמו של העורר, אשר הוצעה בתור המפקחת העיקרית. גם בפעם זו, קבע שירות המבחן כי המפקחים יתקשו להפחית את הסיכון הנשקף מהעורר, ולאור האמור, שירות המבחן אינו בא בהמלצה לשחרורו של העורר לחלופת מעצר.
7. ביום 4.4.2017, הורה בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו. זאת, לאחר שבית

משפט קמא דחה את טענת בא-כוחו של העורר, לפיה תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של העורר אינם תסקירים שליליים, שכן לא נאמר בהם כי העורר "אינו בר שחרור כלל", אלא ששירות המבחן לא בא בהמלצה לשחררו. בית משפט קמא קבע, בהקשר זה, כי תסקיר שלילי הוא תסקיר הקובע כי חלופת המעצר המוצעת אינה עונה על מטרות המעצר, ולכן לא ניתן להורות על שחרורו של הנאשם לחלופת מעצר. עוד ציין בית משפט קמא, כי ההלכה היא שסטייה מתסקיר שלילי של שירות המבחן תיעשה אך ורק מטעמים מיוחדים ולעיתים נדירות, תנאים אשר לא התקיימו בעניינו.

הערר

8. בערר שהוגש על ידי בא-כוחו הנוכחי של העורר, עו"ד שלמה גיגי, נטען כי נפל פסול בתסקירים שהוגשו מטעם שירות המבחן, שכן אלו "התבססו בעיקר, על העובדה כי העורר לא זנח את טענות ההגנה ולא הודה במיוחס לו". עוד נטען, כי חרף האמור, התרשמות שירות המבחן מהמפקחים במסגרת התסקירים שהוגשו, "אינה כזו המצדיקה שלילתם על אתר". נטען בערר בנוסף, כי שגה בית משפט קמא, עת קבע כי תסקירי המבחן שהוגשו בעניינו של העורר הינם שליליים, שעה שבמסגרתם לא הומלץ על שחרורו של העורר, אך מנגד לא נשללה אפשרות זו באופן נחרץ. טענות נוספות שהועלו בערר, הן כי שגה בית משפט קמא כאשר החליט שלא לבחון את המפקחים בעצמו, ועת לא התחשב בעובדה כי מיקום הכפר סמיע, בו הוצעה חלופת המעצר, מרוחק מרחק של כ-170 קילומטר, ממקום מגוריהן של המתלוננות. לבסוף, נטען בערר, כי היה על בית המשפט המחוזי לבחון את האפשרות להורות על מעצרו של העורר תחת פיקוח אלקטרוני, חלף מעצרו מאחורי סורג ובריא.

9. בדיון בערר, אשר נערך לפניי היום, חזר עו"ד גיגי על הטענות שהועלו במסגרת כתב הערר. כמו כן, טען עו"ד גיגי, כי איזוק אלקטרוני מתאים בדיוק לנסיבות המקרה, וכי ביכולתו לאיין את המסוכנות הנשקפת מן העורר.

10. בא-כוח המשיבה, עו"ד חיים שוייצר, טען מנגד, כי שירות המבחן פגש פעמיים במפקחים המוצעים, והתרשמות הייתה כי אין ביכולתם לאיין את המסוכנות הנשקפת מן העורר. עוד טען עו"ד שוייצר, כי לפי המיוחס לו בכתב האישום, העורר הזמין קטינות אשר פגש בהן באקראי, או כאלו שהזמין דרך הפייסבוק, וכי מסיבה זו, לא ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו לציבור, באמצעות שחרורו לחלופת מעצר כלשהי, לרבות באיזוק אלקטרוני.

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינתי בכתב הערר ובצרופותיו, והאזנתי לטענות הצדדים בדיון שהתקיים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

12. סעיף 21 לחוק המעצרים, קובע כי בית המשפט יורה על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים במשפטו, בהתקיים שלושה תנאים מצטברים: קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה; קיומה של עילת מעצר; והיעדר חלופה שניתן באמצעותה להשיג את מטרת המעצר, אשר פגיעתה בנאשם פחותה (ראו בש"פ 4225/17 אבו רמוז נ' מדינת ישראל (6.6.2017); בש"פ 6431/14 פקין נ' מדינת ישראל (22.10.2014)). בעניינו, בא-כוחו הקודם של העורר, הסכים כי קיימות ראיות לכאורה בעניינו של העורר. משכך, נקודת המוצא, לצורך ההליך שלפניי, תהא כי התנאי הראשון התקיים. ככל שבידי בא-כוחו של המבקש טענות בנוגע לעובדות או נתונים חדשים, אשר יש בהם משום כרסום בחוזק

הראיות לכאורה, הרי שביכולתו לפנות לבית משפט קמא, בבקשה לעיון חוזר. בנוסף, אין חולק כי בענייננו קמה עילה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים במשפטו, בשל מסוכנותו, וזאת לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים.

13. כידוע, ההכרעה בשאלת היתכנותה של חלופת מעצר נעשית בדרך של בחינה דו שלבית. תחילה, יש לבחון האם ניתן, ברמה העקרונית, להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופה כלשהי, והאם ניתן לאיין באופן כללי את מסוכנות הנאשם. רק כאשר התשובה לשאלה זו חיובית, יש להידרש לבחינת התאמתה של חלופת המעצר הפרטנית, שהוצעה על ידי הנאשם, במקרה הקונקרטי (בש"פ 9888/16 קוגמן נ' מדינת ישראל (3.1.2017); בש"פ 10037/16 מדינת ישראל נגד עבאס (23.12.2016); בש"פ 9901/16 מדינת ישראל נ' פלוני (20.12.2016)).

14. ומכאן בחזרה לענייננו. לאחר עיון במכלול, לרבות בתסקירי שירות המבחן שהוגשו לעיוני, התרשמתי כי לא נפל כל פגם בהחלטתו של בית משפט קמא, להורות על מעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח, מבלי להידרש לחקירת המפקחים המוצעים על ידי בית המשפט, ומבלי לבחון את האפשרות לשחררו למעצר בתנאי איזוק אלקטרוני. החלטתו של בית משפט קמא, אשר נסמכה על תסקירי המבחן השליליים שהוגשו בענייננו של העורר, נותנת ביטוי הולם למסוכנותו הרבה של העורר. מסוכנות זו נלמדת, בראש ובראשונה, מחומרת עבירות המין המיוחסות, לכאורה, לעורר, שעה שמיוחסות לו מספר עבירות אינוס ומעשים מגונים, בשלוש קטינות שונות, שאתרע מזלן להיפגש עמו. יודגש, כי העבירות המיוחסות לעורר בוצעו בקטינות שפגש בהן בסביבתו הטבעית, בין אם עסקין בבניין שבו התגורר באותה העת, ברחובות; בחנות בה שימש כמוכר; או במסגרת שירותו הצבאי כחייל, אשר הוצב ביישוב אלון מורה. בנסיבות אלו, המסוכנות הנשקפת מן העורר אינה רלוונטית אך ורק למתלוננות הספציפיות, ומשכך אין משמעות לריחוק מקום חלופת המעצר המוצעת, ממקום מגוריהן של המתלוננות. זאת ועוד, לחובתו של העורר גם שתי הרשעות קודמות, במספר עבירות אלימות, דבר המחזק את המסקנה בדבר מסוכנותו. לאור האמור, סבורני כי כל חלופה לא תסכון, על מנת להפיג את מסוכנותו של העורר לציבור, וזאת, בין אם מדובר בחלופה בדמות מעצר בית, ובין אם מדובר במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני.

15. סוף דבר, הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, כ"א בסיון התשע"ז (15.6.2017).

ש ו פ ט